

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/247/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4311213028
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4311213028.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti odporcovi: V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., L. 1, za účasti vedľajších účastníkov na strane odporcu: 1/ OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zastúpený JUDr. Ladislav Mikluš, advokát so sídlom Košice, Stará Baštová 2, 2/ Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie sumy 746,72 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka v 2. rade na strane odporu a navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 12C/19/2012-167 zo dňa 10. júna 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade a vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade náhradu trov konania m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade na strane odporcu a vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade na strane odporcu náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odvolací súd návrh vedľajšieho účastníka v 2. rade na prerušenie konania z a m i e t a.

Navrhovateľovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nepriznal odporcovi náhradu trov konania. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade OZ právna pomoc spotrebiteľom náhradu trov pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 59,08 Eur na účet jeho právneho zástupcu a povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade Spotrebiteľskému združeniu OSA náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 70,90 Eur na účet jeho právneho zástupcu a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 93 ods. 2, ods. 3, § 137, § 142 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. c), ods. 2, § 149 ods. 1, § 160 ods. 1, § 167 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, ods. 2, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 16.09.2011 domáhal zaplatenia sumy 746,72 Eur s príslušenstvom. Konanie bolo meritórne ukončené uznesením súdu prvého stupňa č.k. 12C/19/2012-125 zo dňa 04.07.2012, ktorým súd zrušil platobný rozkaz č.k. 12C/19/2012-41 a zastavil konanie. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti uznesenia. Uznesením č.k. 12C/19/2012-129 zo dňa 06.09.2012 súd zaviazal navrhovateľa povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom náhradu trov konania vo výške 118,16 Eur a Spotrebiteľskému združeniu OSA náhradu trov konania vo výške 141,79

Eur na účet ich právnych zástupcov. Na základe odvolania navrhovateľa v časti priznania náhrady trov konania vedľajším účastníkom, Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesenie v tejto časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že súd sa v novom rozhodnutí vysporiada s účelnosťou uplatnených trov vedľajších účastníkov na strane odporcu spočívajúcou v trovách právneho zastúpenia. Súd pri opätovnom rozhodovaní o trovách konania mal za to, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania tým, že podal návrh na začatie konania a nešlo o späťvzatie návrhu pre správanie sa odporcu a preto podľa § 146 ods. 2 vety prvej OSP mu vyplýva povinnosť uhradiť odporcovi ako aj vedľajším účastníkom trovy konania potrebné na účelné uplatňovanie a bránenie práva v zmysle § 142 ods. 1 OSP. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli. Súd podrobil priznanie trov konania vedľajším účastníkom skúmaniu z hľadiska ich účelnosti podľa § 142 OSP. Právny zástupca vedľajšieho účastníka OZ právna pomoc spotrebiteľom si uplatnil a vyčíslil trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 118,16 Eur bez DPH. Právny zástupca vedľajšieho účastníka Spotrebiteľského združenia OSA si vyúčtoval trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 165,70 Eur. Súd prvého stupňa v odôvodnení špecifikoval jednotlivé úkony právnej služby uplatnené vedľajšími účastníkmi. Súd nepriznal vedľajším účastníkom náhradu trov právneho zastúpenia za úkon označený ako prevzatie vrátane prvej porady s klientom, ktorý je úkonom, ktorým obaja vedľajší účastníci oznámili súdu vstup do konania v prípade vedľajšieho účastníka Spotrebiteľského združenia OSA aj vznesenie námietky premlčania. Tento úkon právnej služby je identickým podaním doručeným súdu do mnohých konaní, pričom sú menené len údaje potrebné na identifikáciu odporcu a spisová značka konania. Súd zastal názor, že za situácie kedy odporca nemal vedomosť o podaní žalobného návrhu a ani vedľajší účastníci nemali vedomosť o predmete sporu, nemohlo z ich strany dôjsť k individuálnemu prevzatiu právneho zastúpenia a k riadnej príprave zastúpenia. Rovnako nemohlo dôjsť ani k prvej porade s odporcom, keďže tento nemal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní. Súd pri výpočte náhrady trov konania vychádzal z tarifnej hodnoty pre výpočet tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby zo sumy 746,72 Eur v zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie vedľajší účastník v 2. rade na strane odporcu a to v časti výroku, ktorým mu bola priznaná náhrada trov konania v sume 70,90 Eur, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal nepriznanie úkonu právnej služby prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom. Konštatoval, že právny zástupca vedľajšieho účastníka právnu vec riadne prevzal a s vedľajším účastníkom na prvej porade prerokoval postup v konaní. Vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesol kvalifikovanú námietku premlčania následne po preštudovaní návrhu na začatie konania a jeho príloh, pričom vyjadrenie vedľajšieho účastníka obsahovalo aj presvedčivú argumentáciu, prečo je potrebné premlčanie posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Napadnutú časť rozhodnutia súdu považoval za svojvoľnú a nepodloženú o žiaden skutkový či právny základ. Odôvodnenie napadnutej časti rozhodnutia je vnútorne rozporné a vymykajúce sa drvinej väčšine súdnych rozhodnutí s identickým, prípadne obdobným skutkovým základom. Na podporu svojich tvrdení poukázal na viacero rozhodnutí krajských súdov. Ako na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 22.11.2011 č.k. IV. ÚS 499/2011-25. Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 165,70 Eur na účet jeho právneho zástupcu. Zároveň žiadal o priznanie trov odvolacieho konania vo výške 46,22 Eur s DPH za jeden úkon právnej služby (30,71 Eur + 20 % DPH) v zmysle § 14 ods. 3 písm. b) AT vrátane režijného paušálu (7,81 Eur + 20 % DPH).

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie aj navrhovateľ. Podľa názoru navrhovateľa, vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 ako aj v rozhodnutí 3Cob/259/2011. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn.

6Co/141/2012. Mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Namietal, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Zdôraznil, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03. Ďalej uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. Podobný právny názor zastal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Ďalej dôvodil, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Namietal výšku trov právneho zastúpenia, nakoľko súd priznal vedľajšiemu účastníkovi odmenu, pri výpočte ktorej vedľajší účastník vychádzal z tarifnej hodnoty, ktorá predstavovala súčet istiny a kapitalizovanej sumy. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur s DPH, ktoré pozostávajú z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 9,96 Eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril aj navrhovateľ poukazujúci na neúčelnosť trov odvolateľa.

K odvolaniu navrhovateľa podal vyjadrenie vedľajší účastník v 2. rade na strane odporcu, v ktorom uviedol, že vstúpil do konania oznámením, pričom vzniesol námietku premlčania obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie návrhu na začatie konanie. Zdôraznil, že bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali neprijateľné podmienky. Teda mal za to, že v predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie vedľajšiemu účastníkovi práva na náhradu trov. Uviedol, že vedľajší účastník v konaní vystupoval na podporu odporcu, proti ktorému podal navrhovateľ predmetný návrh. Odporca bol vďaka vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka v celom rozsahu úspešný. Mal za to, že súd v tomto prípade o trovách konania správne rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP. Argument, že za formálne a obsahovo podobné podania, ak ich podávajú aj v iných právnych veciach, by účastníkom konania nemala prináležať v prípade plného úspechu v konaní náhrada trov konania je do istej miery absurdná. Advokátovi nemôže byť na ujmu postup, ak z formálnej stránky upravuje každé svoje podanie podobne a keď na podobnú situáciu používa podobnú právnu argumentáciu. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho, okrem iného aj tzv. "princíp rovnosti zbraní". Na podporu svojich tvrdení poukázal na početné rozhodnutia krajských súdov ako aj na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010, vo veci C - 279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft GmbH proti Spolkovej republike Nemecko. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009 a rozhodnutie sp. zn. 3 MCdo 5/2006 uviedol, že neexistuje dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 OSP. Aplikácia tohto ustanovenia by bola na mieste vtedy, ak by bol v konaní úspešný navrhovateľ a odporca ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové, či sociálne pomery nebol zaviazaný súdom na náhradu trov konania. Konštatoval, že nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi je nanajvýš spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľov vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane odporcu) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že odporcovia (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s názorom navrhovateľa, vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady

trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 30,87 Eur s DPH za jeden úkon právnej služby v zmysle ust. § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vrátane režijného paušálu (9,37 Eur s DPH).

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti podľa § 220 OSP zmeniť.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa odvolacieho súdu síce nie je vylúčené právne zastúpenie vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu spotrebiteľov, avšak trovy tohto zastúpenia treba v každom konaní posudzovať z hľadiska účelnosti ich vynaloženia, nakoľko účastníkovi (i vedľajšiemu) konania patrí (len) náhrada trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 OSP). Pokiaľ mal vedľajší účastník na strane odporcu poznatky zo svojej činnosti o premlčaní nárokov uplatňovaných navrhovateľom (a o tom, že po vznesení námietky premlčania berie návrhy späť), resp. pri vstupovaní do konania (bez kontaktovania odporcu) nemal o veci žiadne informácie (návrh žiadal doručiť po vstupe do konania), nemožno v prípade jeho právneho zastúpenia vzhliadnuť účelnosť tohto zastúpenia, keď námietku premlčania mohol vzniesť aj sám (ak mal poznatok o premlčaní uplatňovaného nároku) alebo (ak takýto poznatok a informácie o konkrétnej veci nemal a teda otázku potrebnosti - nevyhnutnosti svojho právneho zastúpenia ešte posúdiť nevedel) mal posúdiť svoje zastúpenie až podľa znalosti konkrétnej veci a prípadnej neschopnosti kvalifikovaného konania prostredníctvom svojich zástupcov (členov, zamestnancov). Vychádzajúc z uvedeného, preto odvolací súd nevzhliadol trovy oboch vedľajších účastníkov spojené s ich právnym zastúpením v konaní za účelne vynaložené. Združenie na ochranu práv spotrebiteľov by malo svoju činnosť, pre ktorú vzniklo, vykonávať primárne prostredníctvom svojich zástupcov (členov, zamestnancov) a teda jeho "činnosť" by nemala spočívať len v tom, že udelí všeobecné plnomocenstvo advokátovi (advokátskej spoločnosti), ktorý (á) za "prísudok" bude suplovať činnosti prináležiace združeniu.

Podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva Súdny dvor má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú :

a/ výkladu tejto zmluvy,

b/ platnosti a výkladu aktov orgánov Spoločenstva a ECB,

c/ výkladu štatútov orgánov zriadených aktom Rady, ak to tak tieto štatúty stanovujú. Ak je takáto otázka predložená niektorému súdu členského štátu a tento súd usúdi, že rozhodnutie o tejto otázke je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia, môže požiadať Súdny dvor, aby o nej vydal nález.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor, aby o nej rozhodol.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor.

Odvolací súd preskúmal návrh vedľajšieho účastníka v 2. rade na iniciovanie konania o prejudiciálnej otázke na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev, ako aj konanie pred súdom prvého stupňa, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že tento návrh nie je dôvodný. Odvolací súd v zmysle čl. 234 ods.3 Zmluvy o založení ES posudzoval, či je vnútroštátnym súdnym orgánom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva. Vychádzal z judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, podľa ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré môže byť zmenené Najvyšším súdom, nie je rozhodnutím súdu členského štátu, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok tak, ako to má na mysli čl. 234 citovanej zmluvy, teda súdom, ktorého rozhodnutie už nemôže byť napadnuté opravným prostriedkom, ktorým je vo všeobecnosti Najvyšší súd. Potom odvolací súd nie je povinný iniciovať konanie o prejudiciálnej otázke na Súdnom dvore ES. Túto povinnosť má v zmysle čl. 234 citovanej zmluvy, judikatúry Súdneho dvora ES a nášho právneho poriadku len Najvyšší súd (Lyckeskog, C-99/00, Warbecq C -555/03). S poukazom na vyššie uvedené potom predmetný návrh vedľajšieho účastníka zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi v tomto konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Navyše odvolací súd dodáva, že bol to práve navrhovateľ, ktorý zaviniel, že konanie vo veci sa muselo zastaviť, tým že zobral svoj návrh späť v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania, a preto by priznanie náhrady trov odvolacieho konania navrhovateľovi aj z tohto dôvodu odporovalo dobrým mravom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.